

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. marts 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0581
Dok.: MSF40360

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 284 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. januar 2008.

Brian Mikkelsen
fg. justitsminister

/

Lene Volke Roesen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 284 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministerens kommentarer udbedes til artikler i Berlingske Tidende 21/1-08: ”Partnervold: Politisk flertal vil tvinge voldelige mænd i behandling” og ”Partnervold: En ond cirkel: De fleste er selv volds ofre”.”

Svar:

1. I de i spørgsmålet nævnte artikler peger flere politikere og fagfolk på, at det bør overvejes, om voldelige mænd skal tvinges i behandling eller tilbydes at deltage i behandling. Det anføres i den forbindelse, at reduktion af straffen vil kunne være med til at få de pågældende mænd til at deltage i behandling. Fra politisk side fremhæves behovet for, at der er den fornødne dokumentation for, at behandling af voldelige mænd virker.

Det fremgår endvidere af den ene af artiklerne, at en undersøgelse fra Dialog Mod Vold viser, at mange af de voldelige mænd kan diagnosticeres med personlighedsforstyrrelser, som kræver længerevarende behandling.

2. For så vidt angår voldelige mænd, der lider af personlighedsforstyrrelser, kan det oplyses, at hvis en tiltalt er mentalt afvigende, kan der eventuelt efter reglerne i straffelovens §§ 68-69 være grundlag for i stedet for straf at idømme en foranstaltning i form af f.eks. psykiatrisk behandling, afvænningsbehandling og lignende. Sådanne afgørelser kan anvendes over for personer, der er sindssyge eller mentalt retarderede, jf. straffelovens § 16, eller som ved den strafbare gernings foretagelse befandt sig i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, eller af svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, jf. straffelovens § 69.

3. Straffeloven indeholder endvidere mulighed for, at retten i forbindelse med idømmelse af en betinget dom kan fastsætte de vilkår, som findes formålstjenlige, jf. straffelovens § 57.

Det kan f.eks. være vilkår om, at den dømte skal overholde særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde, uddannelse, anvendelse af fritid eller samkvem med bestemte personer. Det kan også være vilkår om, at den dømte tager ophold i egnet hjem eller institution, eller at den dømte afholder sig fra misbrug af alkohol, narkotika eller lignende, om fornødent på hospital eller i særlig institution. Herudover kan der bl.a. fastsættes vilkår om, at den dømte skal underkaste sig psykiatrisk behandling om fornødent på hospital.

Der er således efter de gældende bestemmelser i straffeloven visse muligheder for i forbindelse med en betinget dom at lade den domfældte undergive sig behandling.

4. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for at indføre en ordning, hvor mænd, der begår vold i hjemmet, idømmes en betinget dom med et særligt vilkår om behandling for voldelige adfærd, overvejes dette i Justitsministeriet.

Det bemærkes i den forbindelse, at mænd, der begår vold over for deres nærmeste, i de fleste tilfælde efter retspraksis vil blive idømt en ubetinget fængselsstraf, og indførelse af en ordning med betinget dom med vilkår om behandling vil således i vidt omfang skulle træde i stedet for en ubetinget fængselsstraf. Justitsministeriet finder det i lyset heraf vigtigt at få afklaret, om der er en dokumenteret effekt ved de eksisterende behandlingsprogrammer for voldelige mænd. Også hensynet til den voldelige mands familie tilsiger, at der skal være gode udsigter til en positiv effekt af et behandlingsforløb, således at familien ikke får falske forhåbninger om, at den pågældende ikke igen vil begå vold mod sine nærmeste.

Justitsministeriets Forskningsenhed har udarbejdet en rapport om eksisterende behandlingsprogrammer for voldelige mandlige partnere, som den 28. november 2007 blev sendte til Folketingets Retsudvalg til orientering.

I rapporten konkluderes det, at forskningen ikke giver nogen stærk indikation på, at bestemte former for behandlingsprogrammer i betydelig grad vil reducere risikoen for, at voldelige mænd på ny begår vold mod deres partnere. Det betyder dog ikke, at man kan konkludere, at det ikke er muligt at mindske de voldelige mænds recidivrisiko gennem behandling. Selv om mange undersøgelser ikke har kunnet påvise en statistisk holdbar effekt, så tyder såkaldte metaanalyser på, at der er en rimelig sandsynlighed for, at behandlingsprogrammer kan have i hvert fald en lille, positiv effekt. Det bør ifølge rapporten derfor ikke afvises, at det er muligt at forebygge tilbagefald til ny kriminalitet gennem særlige behandlingsprogrammer for voldelige mandlige partnere.

Det bemærkes i den forbindelse, at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke entydigt kan lægges til grund, at 92 pct. af de voldelige mænd, der tvinges i behandling, gennemfører behandlingen, således som det anføres

i den ene artikel under overskriften ”Fakta: Hvem er den voldelige mand?”. Justitsministeriet har således kendskab til andre undersøgelser, som viser en betydelig lavere gennemførelsesprocent.

Det bemærkes endvidere, at det forhold, at en person gennemfører et behandlingsforløb, ikke er ensbetydende med, at behandlingen har en effekt. Der består således en risiko for, at personer, der får behandling som alternativ til straf, ikke reelt er motiverede for at forandre deres adfærd, men derimod primært er motiverede af ønsket om at undgå straf.

Justitsministeriet skal endelig henvise til, at Justitsministeriet i september 2007 anmodede Rigsadvokaten om en nærmere vurdering af strafniveauet i sager om vold i familierelationer i forhold til sager om vold i andre relationer. Justitsministeriet anmodede samtidig Rigsadvokaten om på grundlag af en gennemgang af retspraksis at vurdere, om en eventuel forskel i det generelle strafniveau alene skyldes, at der i sager om vold i familieforhold oftere foreligger omstændigheder, som efter straffelovens almindelige strafudmålingsregler normalt skal tale for en mildere straf, eller om der kan være behov for nye initiativer for at sikre en ensartet vurdering af voldssager.

På baggrund af ovenstående finder Justitsministeriet det naturligt at afvente Rigsadvokatens undersøgelse af strafniveauet, før det nærmere overvejes at indføre en ordning med betingede domme med vilkår om behandling i sager om vold i familieforhold.